

Střípky z historie: Proces s vedoucími činiteli baptistické církve v Československu 1953

Článek z Rudého práva o vykonstruovaném procesu s baptistickými kazateli.

Střípky z historie

Proces s vedoucími činiteli baptistické církve v Československu

Ve dnech 26. a 27. června se v Chrudimi před senátem krajského soudu z Pardubic, jemuž předsedal dr. F. Vladík, konalo veřejné hlavní líčení s vedoucími představiteli baptistické církve v Československu.

Krajský prokurátor dr. F. Goldšmid žaloval dr. Jindřicha Procházku, býv. ředitele baptistického semináře v Praze, Jana Řičaře, předsedu Bratrské jednoty baptistů v ČSR, Cyrila Burgeta, sekretáře

této církve v Praze, a Michala Kešjara, předsedu Bratrské jednoty baptistů na Slovensku, z trestného činu vyzvědačství a J. Řičaře též z trestného činu velezrady.

Všichni obvinění, zpronevěřili církevní funkcionáři, z nenávisti k lidově demokratickému zřízení, Komunistické straně Československa a Sovětskému svazu podle a zákeřně pod rouškou náboženské činnosti a na pokyn ústředí Světového svazu baptistů ve Spojených státech vyvíjeli od roku 1945 až do roku 1952 škůdcovskou špionážní činnost.

Iniciátory a organizátory špionážní sítě špiček baptistické církve a některých jejich reakčních kazatelů v Československu byli obvinění dr. J. Procházka a J. Řičař.

Obviněný Procházka strávil okupaci ve Spojených státech, kde se stýkal s vedoucími představiteli Světového svazu baptistů - Allboughem, pozdějším presidentem Svazu Johnsonem a dr. Bellem.

Ke konci války dostal od nich slib rozsáhlé materiální pomoci a pokyny pro činnost v Československu: založit špionážní síť, která by dodávala americkému ústředí zprávy o politické, hospodářské i vojenské situaci v Československu a působit také k zatažení ČSR do hospodářské a politické závislosti na Spojených státech.

Ihned po svém návratu do vlasti instruoval v tomto směru vedoucí funkcionáře a kazatele této církve.

Ještě zřetelněji jim to objasnil exponent amerického baptistického ústředí v Evropě dr. Bell, když přijel v roce 1946 po prvé do Prahy.

Vyložil mezi jiným, že zprávy získávané v ČSR předá ústředí Světového svazu baptistů americkým vládním kruhům, aby jich mohli použít při své politice nátlaku a diskriminace.

Procházka a ostatní obvinění dodávali horlivě špionážní zprávy, a to buď přímo jednotlivým vysokým funkcionářům amerického ústředí, kteří do roku 1949 navštěvovali ČSR, nebo jim je zasílali do zahraničí, a to až do roku 1952, kdy byli zatčeni.

Obviněný Procházka uvedl, že za tuto zrádčovskou činnost byli podporováni z amerických fondů, do kterých přispívali velcí monopolisté, mezi nimi zejména Rockefeller.

Jeho nejbližším spolupracovníkem a horlivým sběratelem špionážních zpráv byl obviněný J. Řičař, předseda baptistické církve v ČSR, který měl za okupace styky s pardubickým gestapem a činiteli oberlandratu.

Aby se zavděčil svým americkým chlebozárcům, navštěvoval osobně za účelem získání špionážních zpráv kazatele baptistické církve, demagogicky zneužívaje toho, že jednotliví kazatelé až do vydání zákona o hospodářském zabezpečení církví státem v roce 1949 byli hmotně závislí na pražském ústředí.

Svou špionážní činnost zaměřil zejména na získávání zpráv o budování nového Ostravska. Byl v těsném spojení s Marií Selodyovou, bělogvardějkou, která byla k nám vyslána z USA a pod rouškou vedení baptistického sirotčince v Bernolákově na Slovensku se zabývala špionáží.

Aktivně se dále zúčastnil prostřednictvím žáka baptistického semináře Jelínka na rozvratné činnosti protistátní skupiny zahraničního agenta Žemly na Pardubicku. Věděl o tom, že členové této skupiny zavraždili v lednu 1949 v Pardubicích syna bývalého předsedy ONV studenta Luboše Krátkého.

Kromě toho se dále spojil prostřednictvím zrádce Antonína Rentfla z Pardubic s agentem americké výzvědné služby, jemuž předal několik zpráv a od něho převzal a ilegální skupině na Vysokomýtsku

odevzdal peníze a zařízení pro zjišťování polohy letadel v noci.

Třetí obviněný C. Burget, sekretář ústředí bratrské jednoty baptistů v ČSR, infikován oportunistickým sociální demokracií a ovlivněn americkým ústředím, se stal slepým obdivovatelem amerického způsobu života.

Podílel se na špionáži především zprávami z Kroměřížska, z nichž některé odevzdal přímo t. zv. misijním pracovníkům, vysílaným z USA, kteří ve skutečnosti propagovali kapitalistický řád a sbírali špionážní zprávy.

Kromě toho byl dodavatelem pomlouvačných článků baptistickým časopisům vydávaným v Americe v českém jazyku.

Poslední obviněný, předseda Bratrské jednoty baptistů na Slovensku M. Kešjar, vybudoval informační síť z některých členů baptistické církve na Slovensku. Některé z zpráv od nich získaných odevzdal prezidentu Světového svazu baptistů Johnsonovi, který v doprovodu dr. Bella navštívil v roce 1948 Slovensko.

Všichni obvinění, kteří byli usvědčeni svědeckými výpověďmi a četným dokumentárním materiálem, svou vinu přiznali.

Prokurátor ve své závěrečné řeči poukázal na to, že obvinění se aktivně podíleli na plánech světové reakce znemožnit budovatelské úsilí našeho lidu a nastolit v ČSR kapitalistický řád a že vedení čs. baptistů se plně a bezvýhradně zapojilo do služeb amerického ústředí, jež spolupracovalo těsně s americkou výzvědnou službou.

Toto ústředí si vykupovalo špionážní zprávy značnými částkami dolarů: v období od roku 1945 do roku 1949 došlo vedení čs. baptistů na 40.000 dolarů.

Soud uznal obviněné vinnými ze žalovaných trestných činů a odsoudil J. Procházkou k 12 letům odnětí svobody, J. Řičaře k 18, C. Burgeta k 7 a M. Kešjara k 5 letům. Obvinění ztrácejí čestná práva občanská a jejich majetek propadá státu.

I tento proces byl svědectvím toho, že náš pracující lid dovede odhalit intriky nepřátel míru a jejich pomahačů z řad klerikální reakce, ať už patří ke kterékoli církvi nebo náboženské společnosti, jestliže se pokoušejí zneužívat náboženské svobody zaručené ústavou.

(ČTK)

Proces s vedoucími činiteli baptistické církve v Československu

Ve dnech 26. a 27. června se v Chrudimí před senátem krajského soudu z Pardubic, jemuž předsedal dr. F. Vladík, konalo veřejné hlavní líčení s vedoucími představiteli baptistické církve v Československu.

Krajský prokurátor dr. F. Goldsmid žaloval dr. Jindřicha Procházku, býv. ředitele baptistického semináře v Praze, Jana Řičáče, předsedu Bratrské jednoty baptistů v ČSR, Cyrila Burgeta, sekretáře ústředí této církve v Praze, a Michala Kešjara, předsedu Bratrské jednoty baptistů na Slovensku, z trestného činu vyzvědačství a J. Řičáče též z trestného činu velezrady.

Všichni obvinění, zpronevěřili církevní funkcionáři, z nenávisťi k lidové demokratickému zřízení, Komunistické straně Československa a Sovětskému svazu podle a zákeřně pod rouškou náboženské činnosti a na pokyn ústředí Světového svazu baptistů ve Spojených státech vyvíjeli od roku 1945 až do roku 1952 škůdcovskou špiónážní činnost.

Iniciátory a organizátory špiónážní sítě špiček baptistické církve a některých jejích reakčních kazatelů v Československu byli obvinění dr. J. Procházka a J. Řičáč. Obviněný Procházka strávil okupaci ve Spojených státech, kde se stýkal s vedoucími představiteli Světového svazu baptistů — Alboughem, pozdějším prezidentem Svazu Johnsonem a dr. Bellem. Ke konci války dostal od nich slib rozsáhlé materiální pomoci a pokyny pro činnost v Československu: založit špiónážní síť, která by dodávala americkému ústředí zprávy o politické, hospodářské i vojenské situaci v Československu a působit také k zatažení ČSR do hospodářské a politické závislosti na Spojených státech. Ihned po svém návratu do vlasti instruoval v tomto směru vedoucí funkcionáře a kazatele této církve. Ještě zřetelněji jim to objasnil exponent amerického baptistického ústředí v Evropě dr. Bell, když přijel v roce 1946 po prvé do Prahy. Vložil mezi jiným, že zprávy získané v ČSR předá ústředí Světového svazu baptistů americkým vládním kruhům, aby jich mohli použít při své politice nátlaku a diskriminace.

Procházka a ostatní obvinění dodávali horlivě špiónážní zprávy, a to buď přímo jednotlivým vysokým funkcionářům amerického ústředí, kteří do roku 1949 navštěvovali ČSR, nebo jim je zasílali do zahraničí, a to až do roku 1952, kdy byli zatčeni. Obviněný Procházka uvedl, že za tuto zrádcovskou činnost byli podporováni z amerických fondů, do kterých přispívali velcí monopolisté, mezi nimi zejména Rockefeller.

Jeho nejbližším spolupracovníkem a horlivým sběratelem špiónážních zpráv byl obviněný J. Řičáč, předseda baptistické církve v ČSR, který měl za okupace styky s pardubickým gestapem a činiteli oberlandratu. Aby se zavděčil svým americkým chlebovárcům, navštěvoval osobně za účelem získání špiónážních zpráv kazatele baptistické církve, demagogicky zneužívaje toho, že jednotliví kazatelé až do vydání zákona o hospodářském zabezpečení církvi státem

v roce 1949 byli hmotně závislí na pražském ústředí.

Svou špiónážní činnost zaměřili zejména na získávání zpráv o budování nového Ostravska. Byl v těsném spojení s Marií Sedlodyovou, bělogvardějkou, která byla k nám vyslána z USA a pod rouškou vedení baptistického sirotčince v Bernolákové na Slovensku se zabývala špiónáží.

Aktivně se dále zúčastnil prostřednictvím žáka baptistického semináře Jelinka na rozvratné činnosti protistátní skupiny zahraničního agenta Zemly na Pardubicku. Věděl o tom, že členové této skupiny zavraždili v lednu 1949 v Pardubicích syna bývalého předsedy ONV studenta Luboše Krátkého.

Kromě toho se dále spojil prostřednictvím zrádce Antonína Rentfla z Pardubic s agentem americké výzvědné služby, jemuž předal několik zpráv a od něhož převzal a ilegálně skupině na Vysokomýtsku odevzdal peníze a zařízení pro zjišťování polohy letadel v noci.

Třetí obviněný C. Burget, sekretář ústředí bratrské jednoty baptistů v ČSR, infikován oportunistem sociální demokracie a ovlivněn americkým ústředím, se stal slepým obdivovatelem amerického způsobu života. Podílel se na špiónáží především zprávami z Kroměřížska, z nichž některé odevzdal přímo t. zv. misijním pracovníkům, vyslaným z USA, kteří ve skutečnosti propagovali kapitalistický řád a sbírali špiónážní zprávy. Kromě toho byl dodavatelem pomlouvacích článků baptistickým časopisům vydávaným v Americe v českém jazyku.

Poslední obviněný, předseda Bratrské jednoty baptistů na Slovensku M. Kešjar, vybudoval informační síť z některých členů baptistické církve na Slovensku. Některé ze zpráv od nich získaných osobně odevzdal prezidentu Světového svazu baptistů Johnsonovi, který v doprovodu dr. Bella navštívil v roce 1948 Slovensko.

Všichni obvinění, kteří byli usvědčeni svědeckými výpověďmi a četným dokumentárním materiálem, svou vinu plně přiznali.

Prokurátor ve své závěrečné řeči poukázal na to, že obvinění se aktivně podíleli na plánech světové reakce znemožnit budovatelské úsilí našeho lidu a nastolit v ČSR kapitalistický řád a že vedení čs. baptistů se plně a bezvýhradně zapojilo do služeb amerického ústředí, jež spolupracovalo těsně s americkou výzvědnou službou. Toto ústředí si vykupovalo špiónážní zprávy značnými částkami dolarů: v období od roku 1945 do roku 1949 došlo vedení čs. baptistů na 40.000 dolarů.

Soud uznal obviněné vinnými ze žalovaných trestných činů a odsoudil J. Procházku k 12 letům odnětí svobody, J. Řičáče k 18, C. Burgeta k 7 a M. Kešjara k 5 letům. Obvinění ztrácejí čestná práva občanská a jejich majetek propadá státu. I tento proces byl svědectvím toho, že náš pracující lid dovede odhalit intriky nepřátel miru a jejich pomahačů z řad klerikální reakce, ať už patří ke kterékoli církvi nebo náboženské společnosti, jestliže se pokoušejí zneužívat náboženskou svobodu zaručenou ústavou.

(ČTK)

Zdroj:

noviny *Rudé právo*, č. 180, ročník 33, úterý 30. června 1953, str. 3

Štěpán Krivánek

Související články:

[Prohlášení konference sborů BJB z 12. 12. 1953 k zatčení představitelů BJB](#)

[Zápis ze schůze výboru Ústředí BJB 10. 6. 1952](#)

[Z projevu předsedy BJB Václava Tomeše na konferenci sborů BJB 12. 12. 1953](#)

[Jan Řičař \(1894 - 1978\)](#)

[PhDr. Jindřich Procházka \(1890 - 1961\)](#)

[Cyril Burget \(1896 - 1954\)](#)

[Jan Mikulenčák \(1893 - 1978\)](#)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)